P. II
34

ANUL I. No. 2 DECEMBRIE 1934

Nu se împrumută

Apostolul

REVISTĂ DIDACTICĂ ŞI LITERARĂ

REDACŢIA şi ADMINISTRAŢIA:
C. LUCHIAN, REVIZORATUL ŞCOLAR PIATRA-N.

BIBLIOTECA
DOCUMENTARĂ
ORAŞUL PIATRA NEAMŢ
17571

APOSTOLUL

REVISTĂ DIDACTICĂ ŞI LITERARĂ
PENTRU INVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR

apare odată pe lună sub îngrijirea unui cerc de colaborare compus din:

C. LUCHIAN, V. GABOREANU, V. SCRIPCARIU,
M. STAMATE, I. RAFAIL, M. AVADANEI,
GH. CIREŞ şi I. STROIA

ABONAMENTUL 60 LEI ANUAL, plătibil în două rate. Abonament de susţinere 200 lei anual. Cine achită acest abonament, face parte de drept din membrii cercului de colaborare al revistei. Corpul didactic pimar din jud. Neamţ, vor achita abonamentul în două rate de câte 30 lei prin d-nii delegaţi însărcinaţi cu plata salarului. Prima rată se va achita din salarul depe luna Noembrie, iar a II-a rată din salarul depe luna Febr. Ceilalţi abonaţi vor achita prin mandat poştal

Oricine reţine un număr al revistei, se consideră abonat.

CUPRINSUL

Şcoala normală	Prof. IOAN DRAGAN
Aptitudinile şi selecţia elevilor ca mijloc al orientării profesionale (urmare)	V. GABOREANU
Influenţa şcoalei în combaterea relelor apucături ale elevilor . . .	MIH I STAMATE
Cercurile culturale	TEOFAN MACOVEI
Ce trebue să nu se uite . . .	N. ZAHARIA
Un caz grav—urmare	V. SCRIPCARIU
Istoria oamenilor, Anatol France, trad.	LUDMILA FLOREA
Albumul învăţătorilor	VICTOR SÂNDULESCU
Scrisori. Informaţiuni. Poşta redacţiei. Cărţi	

Şcoala normală.

de IOAN DRAGAN

Şcoala normală este necesară.

S'ar putea firește gândi şi altfel. Probă că au fost şi vor mai fi conducători, cari s'o suprime sau s'o mutileze.

Ei o socot inutilă, pornind de la gândul simplist că învăţătorul ar putea ieşi dintr'o şcoală de cultură generală, cum e liceul, meschinizând rostul pregătirii pedagogico didactice, care, în concepţia lor, ar putea fi înlocuită printr'o temeinică pregătire de fond.

Această concepţie nu preţuieşte nici osteneala de a fi combătută cu toate că necesităţi budgetare au dus şi vor mai duce, poate, la desfiinţări de şcoli sau clase normale.

Unii au gândit că şcoala normală ar putea fi o simplă secţie anexată liceelor, care se dovedesc a fi asaltate de populaţie, cu toate taxele grele pe care aceste instituţii le pun. Alţii că fiind dată identitatea de program a cursului inferior, şcoala normală ar putea să funcţioneze numai cu ciclul superior, scutindu-se astfel cheltuelile necesitate de cele patru clase ale cursului inferior.

Nu vom încerca să înşirăm argumentele care militează împotriva acestor născociri, menite a justifica desfiinţarea în total sau în parte a şcoalei normale.

Şcoala normală este necesară.

Necesară ca şcoala primară, a cărei fiinţă nu se mai pune azi la cumpănă nici chiar de obscurantişti.

Şcoala însă, însemnează elevi, profesori, local, mobilier, plan de muncă.

Elevi. Constatăm de mult o mare diferenţă calitativă şi numerică între elevii şcoalei normale post şi antebelice. La concursurile de admitere de la şcoalele normale dinainte de războiu se prezintau câte 3-400 de candidaţi, proveniţi din premianţii şcoalelor rurale; după războiu, mulţi ani şcoalele normale abia dacă au putut avea câţiva concurenţi peste numărul locurilor, ca să se justifice examenul. Selecţia era deci aproape cu neputinţă. Se vede de aici ce muncă încordată i se impune profesorului din şcoala normală actuală, pentru ca din astfel de material neselectat să scoată contigentele de tineri, cari împănează azi câmpul muncii din şcoala primară. In lupta dintre nou şi vechiu, de multeori am fost emoţionaţi de spectacolul oferit de aceşti tineri, ce se încumetau să ţină piept vechilor cadre, dovedindu-se mai totdeauna vrednicii lor emuli.

Care este cauza că vin la şcoala normală după războiu mai puţini concurenţi decât la cea dinainte de războiu?

Aceasta este important de ştiut, fiindcă împuţinarea concurenţilor aduce după sine imposibilitatea selecţiei, scăderea nivelului rezultatelor, oricât de mare muncă s'ar depune, şi fatal îngroşarea numărului de învăţători cu elemente mediocre dacă nu chiar submediocre, ceea ce netăgăduit aduce pagubă muncii din învăţământul primar.

In afară de o mentalitate postbelică, datorită căreia sărăcia, lucie, mâinile albe, au încă prestigiu, ceea ce face pe ruralul sarac cu copilul bun să nu se arate la pragul şcoalei normale, cum făcea

altădată, este spaima de ce va deveni copilul lui, după ce va termina şcoala, când vede că unii absolvenţi cu diplomă din sat au rămas acasă, pe spinarea părinţilor, ruşinea satului, ori au împuns-o cu fuga să-şi caute vreun rost, făcându-se perceptori sau orice au putut şi ei. Spaima aceasta abia în ultimul timp a fost potolită de măsura salvatoare a D-lui Dr. C. Angelescu, care spre deosebire de alţi Miniştri ai Instrucţiunii, a înţeles, a vrut şi a putut să ia taurul de coarne.

Perspectiva mă tem că rămâne însă pe viitor deschisă.

Haosul nu poate domni fără a naşte haos şi spaimă.

Se pare că luminile statisticei în privinţa numărului de copii în vârstă de şcoală n'au fost prea mult luate în seamă, dovada tragica şaradă a celor 1.000.000 de copii neşcolarizaţi şi a celor peste 7000 de învăţători fără posturi, nod gordian dintr'odată tăiat de bunavoinţa şi vrednicia actualului Ministru.

E necesar însă, pentru a nu merita reaua faimă de ţară fără statistică, să se fixeze riguros numărul de dascăli, de care nu se poate dispensa ţara, pentruca în consecinţă, să se statornicească numărul rigid fix de şcoli normale, menite să verse anual învăţământului primar contigentul de dascăli ceruţi de posturile vacante. Altfel vom avea continua nesiguranţă, care naşte haotica oscilare între înfiinţare şi desfiinţare de şcoli, perpetuându-se teroarea provizoratului şi neliniştii, întru nimic priincioase muncii ordonate şi spornice.

Şcoala normală şi seminariul sunt singurele şcoli, în care găseşte adăpost sufletul românesc în neamestec. Printr'un concurs de factori pe care nu-l adâncim cu analiza, s'a ajuns la o stare de fapt: şcoala normală este ocolită de Românii de mai proaspătă cetăţenie, iar minoritarii cari intră în clasele de normalişti ies complect asimilaţi şi câştigaţi sufletului şi limbii româneşti. Procesul de românizare a acestor elemente apare ca o urmare firească a puterii de influenţă ce o exercită sufletul masiv şi puternic al colectivităţei în clasele alcătuite în majoritate din fiii de plugari români. Cu totul alta este fizionomia claselor de liceu, şcoli comerciale ş. a. care sunt copleşite de asaltul Românilor de proaspătă provenienţă.

Normalistul, ca să răspundă menirii ce-l aşteaptă, trebue să fie pregătit în multiple direcţiuni.

El va fi postul cel mai înaintat în lupta culturii neamului. El va lumina besna satelor şi e drept că, în besnă, clipoceşte prin fereastră chiar opaiţul şi gazorniţa de policioară. Dar învăţătorul se va măsura cu preotul, care va fi teolog, cu doctorul, cu judecătorul.

Durata şcolarităţii apare, deci, chiar cu cei opt ani, actualmente prevăzuţi, încă destul de mică, deoarece cultura generală, de care are nevoe viitorul învăţător se încrucişează cu cea profesională care nu trebue bagatelizată.

Se impută corpului didactic primar, bine organizat şi conştient de puterea sa numerică în statul democratic, că solicită şi obţine înlesniri pentru năzuinţa legitimă de progres a membrilor, cum a fost secţia pedagogică, diferenţa de liceu, concedii pentru studii înalte şi mai ales protecţie împotriva accesului în masa corpului a elementelor streine cum sunt licenţiaţii şomeuri, etc.

Nu e locul să adâncim procesul complicat care a dus la pletora

de titraţi academici şomeuri, dar concepţia care stă la baza pretenţiei lor de a fi întrebuinţaţi „macar ca învăţători", pe lângă scuza ce le-o acordă o tristă şi nemeritată situaţie, denotă că şi în cercuri luminate sălăşlueşte erezia că învăţătorul ar fi o funcţie de improvizaţie.

De la cei doi oameni ai şcoalei româneşti, Haret şi Dr. Angelescu, a rămas pentru totdeauna statornicit că învăţătorul trebue conceput ca sentinelă a culturii şi fiinţii neamului. El nu trebue improvizat fie chiar din material nobil, cum e licenţiatul şomeur, ci trebue călit sufleteşte pentru rolul lui, în aşezământ special, care e şcoala lui, şcoala normală.

Internatul se arată a fi instituţia cea mai potrivită pentru aceasta, în localuri, unele grandios concepute şi în parte realizate.

S'au dus campanii împotriva internatului la noi şi aiurea. La noi, majoritatea populaţiunii are nevoe de şcolarizare în privinţa confortului şi traiului mijlociu, prin viaţa de cazarmă şi cu atât mai mult prin cea de internat. Sunt părinţi şi nu puţini, care până să ajungă în situaţia de a-şi da copilul la un internat, nu a avut preocuparea ca în aşternutul lui sau al copilului lui să întrebuinţeze cearşaf sau faţă de perină; sau camaşă de noapte; în îmbrăcămintea lui ciorapi şi lenjuri de schimb. Masa, în alcătuirea ei, la cel mai umil internat e superioară mesei ziln ce a gospodarului cât de cuprins de la sat, care nu-şi prea bate capul, ca, în afară de mămăliga şi rareori pita sau mălaiul obişnuit să apară pe masă altceva de cât borşul de fasole sau de cartofi, uneori dres cu buruieni, când sunt, o ceapă sau mujdei, variat doar cu fruptul vacii, când acesta nu porneşte mai bine la piaţa târgului. Carnea şi pâinea lipsesc din sat, unde nu se taie de cât rareori, când e vreun accident de muncă, de trebue omul să tae vita sau vreo oaie, şi atunci cam pe ascuns, ca să nu intre la control sanitar.

Internatele, oricât de bune, pot apărea ca imunde şi de nesuferit odraslelor fericite de favorizaţi ai soartei, pentru marea mulţime, care a năboit din adânc la viaţă astăzi, sunt minunate mijloace de civilizare.

Pentru aceea se cuvine cea mai mare atenţie organizărei acestor aşezăminte pentru a putea oferi cea mai bună şcoală practică pentru fiii poporului care se destină menirii de luminători ai maselor săteşti. Ei trebue să ducă pildă şi dragoste de viaţă civilizată pe care trebue s'o împrăştie în jurul lor.

Internatul organizat pe pavilioane cu participarea dascălilor la viaţa elevilor atât ca locuinţă cât şi ca masă, cum sunt atâtea pilde aiurea, s'ar impune, în acest scop, la noi.

Ferma, cu muncile variate şi organizate chiar în vederea învăţământului cu tendinţa lui actuală de activism, poate oferi cea mai minunată iniţiere în preţuirea vieţii de muncitor luminat a ogoarelor care aşteaptă.

Ar fi singurul prilej fertil de realizare a continuităţii şi contopirii dintre viaţa satului, cu preocupările ei şi şcoală. Căci trebue să concedem că viaţa adevărată a satului îşi suspendă răsufletul la poarta şcoalei de azi.

(Va urma)

Aptitudinile şi selecţia elevilor ca mijloc al orientării profesionale.

urmare şi sfârşit

Inventatorul testelor, a fost americanul **Cattel** în 1890. Mai toate testele lui Cattel se adresau simţurilor şi de aceea n'au fost utilizate până la 1905, când Alfred Binet a avut ideea genială de a alcătui teste proprii fiecărei vârste.

După o muncă uriaşă în colaborare cu Dr. Simon experimentând sute de teste şi de copii, au ajuns să alcătuiască o serie de teste pe vârste de la 3 luni până la 15 ani, pe care a numit-o „Scara metrică a inteligenţei" prin care se putea determina gradul de inteligenţă la anumită vârstă.

W. Ştern (Hamburg) stabileşte câtul intelectual, adică: împărţirea vârstei mintale la vârsta cronologică şi câtul înmulţit cu 100 spre a nu mai avea fracţiuni.

Valter Mincus fost asistent al Institutului de psihologie aplicată şi comparată, al Universităţii din Breslau, elev al lui Stern împreună cu acesta au arătat că copiii din clasele sociale mai bune, au posibilitatea unui progres mai mare.

Au mai fost şi alţii cari au contribuit la perfecţionarea acestor teste : Decroly la Bruxelles, E. Neuman din Hamburg, Herman Elbinghaus din Breslau, Rossolimo din Moscova, Eduard Claparède din Geneva, etc. Din cele înfăţişate, se vede clar importanţa ce se acordă în alte ţări, constatărilor experimentale în pedagogie; şi cât de mare e meritul Institutului pedagogic român că a provocat şi în ţara noastră interes pentru astfel de cercetări

Realizările practice în străinătate şi la noi, din punct de vedere şcolar: cea dintâi operaţie a fost selecţia copiilor după nivelul lor mintal şi clasificarea lor în normali şi anormali. Cei care au creiat clase speciale pentru anormali şi întârziaţi mintali, au fost Germanii, la Halle în 1863 şi la Drezda în 1867. Apoi acest sistem s'a introdus în Elveţia 1881, în Anglia 1892, în Olanda 1896, în Belgia 1897, în Franţa 1904; iar de la inveţia testelor Binet-Simon, astfel de clase speciale s'au înfiinţat în toată lumea. La noi sunt 4 şcoale speciale pentru anormali: la Cluj, Boroş-Inei, Copou-Iaşi şi Bucureşti. Ştern spune că orice popor are 3% anormali, aşa că noi după populaţia şcolară pe care o avem de 1.350.000, ar trebui să avem 450 de şcoale de anormali, nu 3. Dacă ne gândim mai ales pentru copiii întârziaţi, ar fi mai îndreptăţite şcoalele speciale, căci aceştia sunt capabili de instrucţiune; iar numărul lor este aşa de mare, că ar trebui o cincime din şcoalele noastre primare să se adopteze întârziaţilor. Tot ca o realizare a principiului individualizării educaţiei s'a făcut separarea infirmilor: orbi şi surdo-muţi, care au în ţara noastră câteva şcoli şi aziluri, întreţinute de Ministerul sănătăţii şi de Ministerul Instrucţiunei, la: Bucureşti, Focşani, Cluj şi Timişoara (surdo-muţi) şi: Bucureşti, Cluj, Arad şi Timişoara, (orbi).

S'au făcut şcoli şi pentru copiii supra-normali, în Germania. Selecţia au făcut-o tot cu ajutorul testelor de atenţie, memoriei, imaginaţie, judecată şi observaţie. Pentru că nu se pot înfiinţa lesne şcoli speciale, s'a recurs la sistemul claselor paralele Acest sistem se practică în Statele Unite, Anglia, Suedia, Belgia şi Germania. La noi, deşi legea învăţământului primar prevede aceasta, la art. 103, nu s'a aplicat acest sistem nicăeri. Institutul pedagogic Român, şi-a propus să experimenteze în câteva şcoli primare acest procedeu. Tot sub auspiciile Institutului s'a interprins anul acesta, o cerce-

tare asupra aptitudinii la scris a școlarilor claselor primare din București

In privința orientării profesionale, tot americanii au fost primii care au creat școli, pentru formarea de orientatori profesionali. Prima a fost la Harward. La un an după America urmează Germania, cu orașele: Breslau, Charlottenburg, Frieburg, Hamburg, Münich, Lipsca, Berlin ș. a., care au înființat laboratoare psichotechnice. Azi toate orașele Germaniei, au birouri de orientare profesională, cu care școlile sunt obligate să stea în legătură. La Berlin, fiecare școală e datoare să facă caracterizarea elevilor, cu ajutorul medicului școlar, iar la sfârșitul școalei primare, orientatorii profesionali, cercetează împreună cu medicul fișele individuale ale absolvenților, și-i examinează în scopul orientării profesionale. Și părinții și patronii au căpătat o mare încredere în aceste oficii, căci numărul celor orientați greșit, a scăzut de la 17% la 4%.

Dela Austria în spre apus, toate țările europene au înființat astfel de oficii și au modificat legea școlară în senzul obligativității colaborării școalei primare cu aceste oficii. Copilul să fie condus a medita la profesiunea lui viitoare, iar când s'a hotărât pentru o profesie, să se examineze pentru a vedea dacă are aptitudinea necesară. Rezultatele acestor opere școlare sunt foarte îmbucurătoare. După cum vedem, în alte țări, orientarea profesională, e stare de fapt. Acum s'au început și la noi astfel de cercetări, deși suntem deabia la început, în faza de studii. Dar cei ce sunt angajați în această problemă, ne dau o bună garanție că se va lucra cu spor, căci sunt tocmai factorii cei mai competenți: Universitățile: Cluj, Iași și București; Institutul pedagogic Român, Societatea profesorilor de pedagogie etc.

Unii profesori de pedagogie chiar au făcut unele încercări de orientare profesională, cum sunt: Radu Petre (Pitești), N. Dragomir (Kișinău), I. Dragan (Piatra-N.) ș. a. mulți cari sunt preocupați de această chestiune, pentru propășirea neamului nostru.

Foloasele orientării profesionale sunt: 1) pentru individ; 2) pentru societate; 3) pentru națiune. **Foloasele pentru individ:** îl îndrumează pe un drum bun, ferindu-l de decepții. Mărește valoarea lui technică și poate să câștige bine, deci este asigurat material și poate să-și procure și mulțumiri sufletești.

Apoi asigurăm individul contra boalelor profesionale. Privilegiază pe copil și adult, asigurându-i viitorul Asigură mulțumirea familiei și transformă munca într'un izvor de plăcere.

Foloasele sociale. Înlătură risipa de forțe omenești și pagubele materiale și morale. Se reduc cheltuelile din boală și accidente ale lucrătorilor și profesioniștilor.

Se reduce mortalitatea și se dezvoltă natalitatea Se asigură superioritatea produselor. Se înlătură nemulțumirile sociale și economice, căci în contra celor naturale, când se știe fiecare la locul său, nimeni nu se revoltă.

Foloasele naționale. Prin războiul mondial noi am pierdut și forțe umane și bogății, materiale. Acum e nevoe să ne refacem, căci am rămas în urma altor popoare. Suntem puțini la număr și starea economică e proastă.

Prin selecționarea elevilor și orientarea profesională s'ar ajunge ca fiecare om să ocupe locul ce-l merită, potrivit individualității sale, deci munca fiecăruia va fi cu spor și nația noastră va prospera.

V. GABOREANU

Influenţa şcoalei în combaterea relelor apucături ale elevilor.

Din toate fiinţele naturii, singur omul este capabil de educaţie. Familia, şcoala, societatea, îndeplinesc un rol important în desăvârşirea ei. Inrâuirile cele mai semnificative se ramifică din aceste trei mari fluvii de viaţă asupra fiinţei firave a copilului. Ele vor statornici energii vitale de însufleţirea stărilor sufleteşti – care armonizându-se, să reflecteze caracterul uman util progresului şi societăţii.

Acei, care avem misiunea gingaşă şi plină de răspundere, a mlădierii sufletului omenesc în creştere, care ne petrecem viaţa în mijlocul copiilor, înţelegem cât de imperios cerută este studierea amănunţită a firii şi aptitudinilor fiecărui exemplar. Orice privire nechibzuită, ori apreciere nejustă cu realitatea, ne produce surprize foarte contrarii scopului. Experienţe, observaţiuni, măsurători fizice şi psihice, ne dau putinţa să încercăm a fixa individualitatea şi a-i găsi drumul pe care s'o împingem pentru a o desăvârşi. In firea unui copil, manifestată fără ascundere, se desprine tendinţe născute din instinct, deci împinse de o direcţie naturală, şi acţiuni reflexe – născute din imitaţie.

Atenţia educatorului se îndreaptă spre combaterea greşelelor şi viciilor şi spre dezvoltarea destoiniciilor şi talentelor de care sunt capabili elevii. Relele apucături încep într'un chip blând şi umil, câte puţin şi pe furiş. Acolo unde libertatea necontrolată domneşte, se pot dezvolta în voe. Unde atenţia îndrumătorului este făclie nestinsă peste şcolari, relele apucături slăbesc, anemiază şi dispar.

Herbert zice: „*Educaţia de temelie a fiinţei omeneşti e'n misiunea familiei: acolo se'ncepe, ş'acolo se'ntoarce...*“

Dar se ştie şi-i un adevăr încă neatacat: *Nimic nu este mai greu în lumea aceasta decât a creşte, educa şi desăvârşi omul.* Natura îl construeşte cu nenumărate tendinţe contradictorii şi dacă nu-i supus îndrumărilor – creşte atât de curios ?!. Tot ce deprinde şi învaţă copilul, în prima etapă de viaţă, dela părinţi ia. Copilul, cu rari excepţiuni, e oglinda părinţilor. Sufletul copilului se'nvenineazâ ori se innobilează în casa părinţilor. Deaceea omul ajuns în societate, prin caracterul său demască şi adevereşte existenţa celor şapte ani de acasă.

In acel timp, când în sufletul copilului se sădesc virtuţiile şi respectul, ori relele apucături şi patimile, se cere o deoşe-

bită grijă din partea părinților. Orice neatenție dă loc la schilodiri sufletești, orice părăsire de îndrumare, constitue o crimă. Prezici un viitor strălucit acelui copil care este ocrotit necontenit de ochii calzi ai mamei și îndrumat de sfatul și dragostea ei. Mama e chemată cea dintâi pentru a da creșterea cea mai bună copiilor. Mlădițile răsărite din ea cresc drept spre lumină, numai dacă mâinile ei caută să îndrepte îndoiturile ce se pot ivi în creșterea făpturii copilului.

Numai după al șaptelea an vine școala să complecteze munca mamei, Când a păşit peste pragul școalei ne dăm seama imediat dacă mama a făcut ceva pentru copil, dacă a croit în sufletu-i firav virtuți. Școala va da cunoștințe și va îndruma spre viață, dar inima o va încălzi cu sentimente înalte numai mama. Carmen Sylva a zis: *„de vei vedea un viteaz pe câmpul de luptă, de vei întâlni un înalt stăpânitor al gândurilor, să știi că aceștia au avut o mamă aleasă...“* In sufletul copiilor educatorul destoinic citește lesne. Deosebește îndată elementele, le apreciază și-și determină împărțirea muncii. Face categorii și le expermentează.

In epoca copilăriei, când se manifestă voința instinctivă și se ivesc tendințe involuntare spre rău, atunci și bunele apucături, aptitudini hereditare, se pot înrâuri și forma mai lesne și sunt mai trainice, iar ca să le fixăm viabile în toate puterile active ale celor trei stări psihice ale sufletului copilului, trebue să căutăm a le cultiva prin deprindere, punând pilda, repetarea și obișnuința în serviciu educației. Acestea sunt mijloace sigure de obținut rezultate pozitive. Educația își datorește în mare parte reușita sa, deprinderilor și pildei.

Virtutea nu-i decât o lungă deprindere (Plutarch), după cum obișnuința alcătuește a doua natură în om Deprinderea e o acțiune imprimată pe suflet prin repetare, și este cu atât mai superioară cu cât e mai temeinic sistematizată. Obișnuința de a săvârsi acțiunile bune, este baza caracterului și deprinderile, temelia educației. Spre aceasta trebue să țintească familia, școala, societatea: să se sădească în inima și cugetul copiilor deprinderi bune, nobile, folositoare sieși și semenilor.

Copilul de școală deprinde diverse obiceiuri și rele și bune sub influența și pilda ce se exercită în viața-i zilnică fie în familie, fie în societate. In misiunea noastră pedagogică acționăm să le sistematizăm bunele deprinderi și să le nimicim pe cele rele. Dacă reușim să majorăm, în activitatea vieții școlarului, toate obișnuințele utile și morale, atunci am educat. Dacă pa-

ralel am sădit şi cunoştiinţe temeinice despre viaţă, mediu şi natură – care să-l îndemne spre o mai vie cercetare, punându-i curiozitatea şi voinţa în aflarea adevărurilor, atunci am şi instruit. Intrebarea se naşte: instrucţia să se razime pe educaţie sau educaţia pe instrucţie? Experienţa, viaţa, lumea, ne-a afirmat că erudiţia a modelat caracterile, însă nu le-a modificat. Un om poate fi de un caracter nobil şi lipsit de cultură, după cum marii cărturari nu întotdeauna dovedesc desăvârşite caractere. Deci pe educaţie trebue să întemeem instrucţia. In menirea pedagogului se urmăresc două scopuri care merg paralel: înnobilarea inimii cu simţiminte alese şi luminarea minţii cu cunoştinţe folositoare.. Peste aceste linii să planeze o lumină alimentată de judecată: cugetul, conştiinţa, care trebue să devină îndreptarul, povăţuitorul, judecătorul din sine, cel mai aspru şi cel mai sever.

Promovarea binelui, fie în a-l sădi în alţii, cât şi a-l înfiltra în sine, este chinuitoare şi anevoioasă; înlăturarea celor rele este grea şi îndoelnică. A dezbăra pe copil de apucături rele, a-i doza sufletul cu altele bune, este opera îndelungată şi migăloasă a dascălului. Dacă va fi energic, perseverent şi dornic de reuşită, va găsi procedee şi în operile marilor pedagogi şi în priceperea sa. Totul e să cercetezi cu atenţie, să ai răbdare în obţinerea succesului şi să conduci inteligent acţiunea. Dacă familia şi mediul social vor lupta contrariu, ori vor fi indiferente la truda dascălului, nu desnădăjduim, ci punem în luptă tot ce ne stă în putinţă ca să atingem ţinta. Folosim tendinţa copilului, de a imita, care va fi un mijloc de înrâurire asupra deprinderilor bune. Pilda e hotărîtoare. Educaţia ca să promoveze, se alimentează din pilde, instrucţiunea ca să rodească, se sprijină pe observaţie şi cercetare.

Copilul este un rob al imitaţiei: să-i dăm putinţa să imite totul din jurul său. Viaţa părinţilor se răsfrânge mai departe în viaţa sa, cu formale, dar nu fundamentale, modificări; iar a învăţătorului viaţă, purtare, atitudine, în sufletul şcolarului, este un îndreptar al viitorului. Nimic nu-i trece neobservat, comentează multe cuvinte şi mişcări şi imitează totul.

Cultivarea deprinderilor bune şi combaterea celor rele, o facem şi prin *istorioare*. Prin felul cum le vom expune, le vom da viaţă, care s'o poată purta şi trăi o clipă şcolarul în momentul povestirei. Istorioarele au o influenţă covârşitoare. Copilul este impresionabil şi sufletul i se resimte vibrat în faţa întâmplărilor expuse prin graiu ori prezentate într'un tablou

pictat. Vor fi şi copii cărora nu le va vibra sufletul la istorisirea întâmplărilor, nici nu va simţi entuziasm în faţa priveliştilor desemnate, sugestia neputând exercita o mişcare internă. Aceştia ori vor fi anormali, ori înrăutăţiţi şi cărora le vom aplica un tratament special, celor dintâiu în institute de psihatrie, celor de-al doilea în institute de corecţie. Dar această concepţie nu se realizează la noi, rămânând mereu un deziderat, şcoala primară fiind lăsată să le cuprindă în acţiunea ei. De aceea o clasă va avea întotdeauna categorii de elemente: elevi buni şi capabili de a fi educaţi, insubordonaţii şi apţii de pedeapsă severă şi anormali, care vor constitui întotdeauna zestrea clasei din urmă. Aceste din urmă două categorii de clemente nu vor fi capabile a beneficia de folosul moral şi material al şcoalei. Şi totuşi nu vor rămâne în părăsire. Cu astfel de caractere vom proceda în alte chipuri, până ce vom dismorţi în unii puţina gândire, iar în alţii ceva bun simţ. In anormal, vom aprinde o scântee de viaţă omenească, iar în refractari, vom înfrânge desordinea interioară. Pentru aceasta trebue să avem concursul sincer al familiei şi razimul solid al societăţii.

In elevi pentru a promova scopul educaţiei, trebue să cultivăm voinţa. Ea e baza fiinţei omeneşti. Şi puterea voinţii se obţine tot prin exemplu. Gimnastica voinţii o determină deprinderea. Obişnuinţa intensifică energia voinţii. Calea care întăreşte şi cultivă voinţa este practica supunerii şi a ascultării.

Copilul deprinde a se înfrâna prin voinţă, de a se smulge din ispite prin înţelegerea urmărilor primejdioase şi de a se devota muncii prin folosul ce i s'a dovedit că îl aduce... După cum deprinderile bune multiplică caracterul, voinţa îl întăreşte şi-l personifică. Superioritatea caracterului omenesc o dă puterea voinţii. Actele voluntare trebue să pornească din obişnuinţa de a săvârşi tot ce e de folos societăţii. Şi voinţa cere să fie educată din cele dintâi manifestări de cunoaştere a fiinţei omeneşti, spre a o orienta spre o liberă afirmare a individualităţii, iar voinţa neîndrumată întronează în copil îndărătnicia, manifestarea cea mai vicioasă a voinţii.

Ca să obţinem ascultarea şi înţelegerea dela elevi, trebue să dobândim respectul şi dragostea, sădite în ei prin autoritatea şi iubirea noastră.

Prin respectul şi iubirea ce se sădeşte în inima curată a copilului putem educa mai cu înlesnire. Stărnim interesul, care-i baza instrucţiunii şi fortificăm emulaţia care-i temelia voiinţii. Multe regule şi percepte nu prea folosesc. Exemple, înfăptuiri,

foloasele muncii şi a bunelor deprinderi, constituesc materialul edificator.

Să se păstreze o justă măsură între libertate şi constrângere şi totul să se sprijine pe desvoltarea firească a bunelor însuşiri. De chipul cum se va proceda va depinde rezolvarea problemei educaţiei şi se va fixa meritul educatorului.

A face din individ întruparea idealului ce natura l-a sădit în fiece suflet, e opera de căpetenie a educaţiei şi instrucţiunii, grea, migăloasă însă frumoasă şi utilă. Idealul desăvârşii caracterului uman, personalitatea integrală, educaţia trebue să tindă a-l realiza. Copiii mai mult decât oamenii maturi, i-au totul după cum văd. Observaţiei lor nu le scapă, ceiace noi credem că le ascăndem.

Imită deopotrivă de eficace răul ca şi binele ce se exteriorizează în acţiunile educatorului, mai ales în epoca de şcoală când copilul are voinţa în oscilaţie şi nu prezintă un caracter precizat şi o pătrundere de înţelegere şi alegere a exemplelor vieţii din jurul său. Conform regulelor pedagogice trebue să ferim pe şcolari de exemple rele şi să-i dăm putinţa să vadă o realitate corectă şi tot potrivit cerinţelor educaţiei rezultă adevărul sfânt: personalitatea noastră în şcoală şi'n afară de şcoală să fie modelul viu de virtute şi muncă. Influenţează direct şi edificator asupra spiritului copiilor.

Atât legile şi regulamentele şcolare, cât şi sistematizarea activităţii practice a societăţii în mediul căreia copilul se desvoltă, trebue să înfăţişeze exemple vii demne de urmat. Se preconizează idealul unei organizări şcolare, însă nu se pregăteşte omul care s'o realizeze efectiv. Incă dăinueşte la altarul şcoalei omul cel vechiu, îmbăcsit de patimi, egoism, indiferenţă şi nepricepere care se crede îndreptător al răului, în gând; în faptă însă clădeşte neputinţa; iar omul nou, **apostolul**, cu spirit de abnegaţie şi destoinic, apt de sacrificiu şi dispus la jertfă, societatea încă nu l-a creial în numărul cerut de exemplare. Dacă excepţional se află în unele sate, izgonit de soartă şi ros de nevoi, viaţa triumfală a marelui centru îl ignoră... îl stropeşte cu noroi, ori îl priveşte cu dispreţ .. deşi el e înainte mergătorul tuturor savanţilor...

MIHAIL D. STAMATE
INSTITUTOR—TG. NEAMŢ

Cercurile-culturale.

N'am cetit cartea „Indreptar p. cercurile-culturale", apărută zilele acestea a d-lui Netea, pe care o credem de un real folos pentru toţi m. c. d, primar: totuşi propun şi eu câteva soluţii pentru reforma, măcar în parte, a acestor întruniri dăscăleşti, cari cu un anumit scop au fost înfiinţate de marele Haret.

Dacă mecanizarea şi motorizarea sunt de un real folos în industria de orice fel şi acum tind să cuprindă şi agriculiura, numai în şcoală şi'n învăţământ, mecanizarea va fi deadreptul stricătoare.

Că dela o vreme şi activitatea unor cercuri-culturale se desfăşoară în mod automat, cred că nu voi fi desmințit chiar de cei ce lucrează în acest fel. Pentru a dovedi afirmaţia precedentă, nu voi vorbi decât de lecţiile practice, ce se ţin în mod obligator la aceste cercuri.

Organele şcolare lasă la voia învăţătorilor alegerea obiectelor şi subiecte'or, din cari vor consta lecţiile practice. După această alegere, se poate vedea, acum în „secolul copilului" care-s obiectele de predilecţie ale majorităţii dascălilor, neglijându-se complet obiectele de: activităţi practice, educaţie morală, fizică, muzicală, artistică etc.

Aceleaşi obiecte aride pe cari le are programa, sunt tratate şi aici. N'am avea nimic de zis, dacă din tratarea unor astfel de lecţii, asistenţii s'ar alege cu ceva nou! Dar aşa, totul se face de formă, fără a se documenta în vreun fel, de ce e bine aşa şi nu în alt chip!

Se fac pur şi simplu lecţii de formă p. a se epuiza programul!

Eu găsesc vină, dacă este o vină, nu numai învăţătorilor, ci chiar organelor şcolare de control. De ce nu s'ar fixa unele subiecte de lecţii cu conţinut general, după cum se fixează, câteodată, subiectele conferinţelor intime sau publice? De ce nu se fixează lecţii după metoda centrelor de interes, după cum s'au dat candidaţilor dela şcoala de aplicaţie?

In cursul anului trecut, purtam corespondenţă cu cineva depe plaiurile Basarabiei. Intre multe alte comunicări, scriam şi despre activitatea ce se desfăşoară la cercurile noastre culturale.

Mare mi-a fost surpriza, când acel cineva mi se plânge în scris, că în locul lecţiei de „istorie" pe cari şi-o alesese la facerea programului, onor Rev. şcolar respectiv, i-a schimbat lecţia de istorie în una nemaiauzită de el „O şezătoare cu copii" (obiectul şi subiectul). Revolta colegului era îndreptăţită. Cine ar putea spune că nu s'ar simţi lezat, când în locul unei lecţii preferate, ţi se impune una asupra căreia nu eşti dumirit.

Ba încă, acel năstruşnic revizor-şcolar a impus şi altor calegi depe acolo, lecţii ca: „O demonstraţie de muzică vocală", „O demonstraţie de jocuri locale", „O compunere de cadru" etc.... !!

La unele din aceste lecţii de ansamblu, e drept că ţi se cere să fii jucăuş, la altele bun viorist şi cunoscător al muzicii-vocale!

La subiectul de cari se vaită colegul, i-am cerut ulterior lămuriri, să am şi eu idee cum l-a ţinut şi cum s'a comentat lecţia nouă; bine înţeles că, în acel timp de aşteptare, mă frământam şi eu cu mintea să fac o asemenea lecţie.

„Dacă aceste cercuri-cult. s'ar ţine în zi lucrătoare, la şezătoare elevii ar trebui să lucreze ceva; apoi, după cum se ţin şezătorile noastre dela ţară cu poveşti, glume, snoave, ghicitori şi cântece, aşa a fost ţinută lecţia dela

cercul-cultural". Cât de bucuroşi—cred eu—că s'au dus acasă acei elevi, în acea Duminică, când sufletul era încărcat cu multe nouătăţi, fără a folosi câtuş de puţin cartea, pe care o văd mereu în cele 6 zile ale săptămâni !? Cred că mereu vor spune glumele şi poveştele auzite într'o Duminică la şcoală, dela x, y, etc..., !!

Unii critici au remarcat lipsa de lucru-manual a şezătorii, alţii au adus argumente din religie, precum că bine a făcut că a respectat porunca din decalog „ziua a şaptea s'o serbezi". Interpretări....

Lecţia aceasta de şezătoare, cred eu, că, a trecut cu totul altfel decum trece o lecţie aridă de gramatică sau ce-i mai grav, una aridă de religie sau de istorie!

După exemp!ul dat, cred că şi prin părţile noastre se vor găsi co'egi susţinători ai copiilor în sens psiho-fiziologic, care să dovedească transformarea lecţiilor p'icticoase p. elevi, măcar odată într'un an, la o şcoală, atunci când se ţine şedinţa cercului-cultural.

In timpul guvernării trecute, se dăduse o r d i n e pentru acea „oră a copilului" în cursul unei săptămâni. Nu susţin, dar cred că la multe şcoale a rămas obiceiul de a se face măcar „o oră" pe săptămână lecturi şi povestiri din alte cărţi, afară de acele ce se găsesc în cartea de cetire.

Din conţinutul celor de mai sus, cred că se desprinde în mod destul de clar, propunerea ce-o am de făcut: Organele de control să cerceteze tablourile cercurilor-cu'turale, şi să se vadă dacă între lecţiile alese de bună voie, este vreuna în felul celor enunţate de noi; dacă nu s'ar găsi, să propună, acolo unde vor crede de cuviinţă, ţinând seamă de propunători, câte o lecţie de acest fel, la fiecare cerc, Pot fi lecţii admirabile din îndeletnicirile practice: agricole, pomicole, artistico-muzicale, gimnastice, compuneri libere şi de cadru etc., dându-se preferinţă în orice ocazie elementelor etnice, regionale.

Lecţiilor după met. centrelor de interes, li s'ar putea aduce critică că cer un timp îndelungat; e drept, dar ca o demonstraţie se pot încerca în 2-3 ore un lanţ de 3-4 lecţii accentuându-se legătura vizibilă ca o punte de trecere dela una la alta.

In Basarabia, la astfel de lecţii se făceau critici toată ziua, şedinţa publică urmând a se ţine în a doua sărbătoare.

Cu astfel de lecţii, precum şi a acelor propuse de organele şcolare de control şi colegilor, ne transformăm şi metodele învechite, trecem fără să simţim în noul curent din pedagogia contemporană „localismul şi regionalismul educativ" şi au de câştgat foarte mult şi micuţii copilaşi.

Fără a deveni nici un pic sentimental, dar în multe părţi copiii sufăr foarte mult, din cauza metodei învechite a propunătorului.

Deocamdată atât, dorind ca în primele şedinţe ale cercurilor de anul acesta, să auzim de astfel de încercări.

TEOFAN MACOVEI

Ce trebuie să nu se uite.

Când în fruntea M. I. P.—a venit din nou D-l Profesor Dr. C. Angelescu, învăţătorimea depe întreg cuprinsul României-Mari a respirat uşurată. Şi-a zis: Părintele legii înv. primar, va trebui să înviorează din nou,—prin măsuri înţelepte,—învăţământul de bază al ţărei, redându-i iarăşi ritmul de progres din anii 1924-28 şi punând în acelaş timp pe slujitorii acestui învăţământ la adăpostul legiferărilor pripite şi păgubitoare pentru şcoală şi interesele lor morale şi materiale.

Cu aceste gânduri, toţi, în sufletul cărora vibrează adevăratul apostolat, am citit şi aprobat cu entuziasm scrisoarea trimisă nouă şi din care desprindem două sentimente: acel al durerii pentru loviturile suferite de şcoală şi slujitorii ei şi al doilea: sentimentul de nădejde că prin munca stăruitoare a slujitorilor ei, prin ataşamentul lor faţă de instituţia de care şi-au legat viaţa de oameni cinstiţi şi muncitori, se pot îndrepta—deşi vremurile sunt grele—toate întrebările pentru ca sufletul neamului să strălucească la lumina ştiinţei de carte ca şi sufletul altor neamuri care s'au bucurat de pace şi conducători înţelepţi.

Cu aceeaşi stăruinţă, Domnia-sa a făcut apel la toţi factorii administrativi din comună şi judeţ, care pentru ridicarea ţărănimii prin cultură, pot întinde mână de ajutor şcolii şi slujitorilor ei. S'a omis însă să se cerceteze ce elemente se numesc în fruntea învăţământului şi cu ce stat de serviciu.

Dacă într'adevăr se vrea ca să se vadă stârpit râul din rădăcină, apoi e imperios să se cerceteze şi aceasta.

Căci, multe—prea multe—elemente nevrednice sunt cocoţate în fruntea învăţământului nostru.

Nu este fixată nici o posibilitate de a fi selecţionaţi numai oameni care s'au distins atât prin activitatea lor dela catedră cât mai ales prin caracterul lor, care trebuie să fie o garanţie pentru activitatea şi situaţia de răspundere ce o primesc.

Dacă am arăta că atâţia deţin vremelnic posturi în control fără a realiza ceva, că atâţia alţii sunt ridicaţi în locuri de unde nu se pricep decât să facă mizerii celor ce-şi caută tăcut de treabă, ori dacă am arăta că se găsesc persoane care au alergat la un club politic,—fugind de munca dela catedră—şi tocmai astfel de elemente sunt puse *să dea povețe de activitate, de corectă atitudine,* cum va rămânea autoritatea superioară în ochii celor mulţi, care, oricum au şi ei judecata lor, cum va rămâne cu principiul autorităţii care trebuie impus nepărtinitor tuturor.

Dar, se va zice, aceste lucruri formează zestrea fiecărui regim.

Ei bine, e timpul să se vadă că tocmai acestea sapă adânc şi fără putinţă de lecuire, la temelia instituţiei desemnată să susţină trainic cultura de bază a unui popor.

Nădăjduim, că D-l Ministru Dr. C. Angelescu care a făcut atâtea pentru şcoala poporului şi pentru slujitorii ei, va rezolva odată pentru totdeauna şi această chestiune a organelor de control.

Şcoala trebuie să fie sanctuarul la altarul căruia toţi trebuie să servească cu sinceritate şi sufletul neprihănit.

Conducătorii şi îndrumătorii învăţătorilor trebuie aleşi dintre cei mai de elită m. a. c. d., dintre dascălii recunoscuţi de colegii lor ca oameni care au iubit învăţătura şi în fine, care au dat probe că într'adevăr pot fi diriguitori ai sufletelor celor încredinţaţi, formând o adevărată magistratură a educaţiei.

N. V. ZAHARIA, com. I. G. Duca

Un caz grav....

(urmare)

— Nu cred că voiu putea, fiindcă's tare ocupat, în judeţ şi la birou, chemat la inspectorat, la minister, apoi zilnic la prefect, la administraţia financiară... în câte părţi..,

— Da, aveţi dreptate. Ştim şi noi că munciţi într'adevăr mult; nici nu cred să mai fi fost...

— Bibliotecă ai? îi întrerupe revizorul firul laudelor.

— Am! cum să nu. Poftim! Şi-i întinde catalogul celor 150 volume obişnuite, încuiate în dulapul cu geam din cancelarie. Intr'adevăr bine învelite şi aşa de bine păstrate, încât nu cred să fi umblat cineva prin ele.

— Sătenii cetesc? Cer cărţi?

— Viu în fiecare sâmbătă, de iau.

Revizorul şcolar scoate din nou ceasul. Popescu îşi aduce aminte de sfaturile soţiei şi descreţindu-şi fruntea, îngână dulceag:

— Domnule revizor, nevastă-mea a pregătit ceva pentru masă şi vă rog să... dar trei bătăi tari în uşa cancelariei taie firul invitaţiei lui Popescu.

— Vă salut, am văzut maşina şi am venit şi eu.

— Chiar aveam nevoie de d-ta, îi răspunse grav revizorul. D-ta ai făcut o reclamă la Minister?

— Da, domnule revizor.

— Şi de ce? Nu puteai să mi-o faci mie?

— Am crezut... că-i mai bine la minister.

— Şi ce ai cu Popescu?

— Păi să vedeţi... la adunarea comitetului, dela şcoală, acum două săptămâni, el m'a atacat în faţa oamenilor cum că n'am dat socotelile curate, din timpul când eram eu acolo. Şi de unde? El a luat bani pentru două sobe şi pentru gardul din jurul şcoalei şi n'a făcut nimic. Ba acum în urmă şi de la prefectură a luat... şi tot nimic. In clas e frig, materialul didactic este tot cel din timpul meu, iar porcii satului dorm seara în ograda şcolii fiindcă gardul e căzut.

Ba mai mult, nevastă-sa are numai grija soţiei mele. O vorbeşte către preoteasă, către notăriţă, în toate chipurile.

— Ei cum?

— Nu pot să vă spun anume cum! In tot felul. Ba că-i de moda veche, ba că nu ştie să gătească, ba că-i morăriţă şi mie nu-mi vine bine fiindcă soţia îmi e de aici şi eu sunt „cineva"... am legături cu oamenii... am fost deputat... soţia mea a candidat pe listă la consiliul comunal şi chiar a fost aleasă. De asta nu-mi convine ca „orişicine" să-i poarte sâmbetele. Ba în ultimul timp mi-a scos vorbe care pun în joc moralitatea mea. Aceste lucruri nu le sufăr şi de aceia vreau să-i iau direcţia.

— Cum? Crezi d-ta că direcţia este la discreţia d-tale?

— Eu sunt mai vechi în grad şi mi se cuvine mie. Ş'apoi nu vreau să renunţ la acest drept pentru oameni care nu mă respectă. D-voastră nu-l cunoaşteţi încă!

— Cum domnule? Explică-te!

— E un element slab, care şi-a trecut examenul datorită unchi-su. Stă rău cu tot satul fiindcă a pus amenzi...

— Dacă oamenii or fi îndărătnici, ce vrei să facă?

— Nu trebuia să pună, cum n'am pus nici eu.

Dar mai mult decât atâta, nici nu-i un element credincios în politica pe care are pretenţia că o face.

— Lasă-mă domnule, cu politica,.. fiindcă văd că amândoi aţi transformat şcoala şi catedra într'un fel de club, în loc să căutaţi a ridica politica la înălţimea catedrei.

— In tot cazul, eu nu renunţ domnule revizor, la dreptul ce-l am asupra direcţiei şi cer să-mi faceţi dreptate.

— Aceasta e treaba mea şi a ministrului. Imi pari însă foarte îndrăsneţ şi îţi promit că voiu soluţiona aspru, pentru amândoi, acest caz destul de grav.

Apoi, Sandu Pârjolea, se ridică nervos şi fără a mai spune o vorbă părăsi cancelaria. Avea nevoie de un moment de repaos şi ieşi în uşa dela intrare.

In ogradă dă cu ochii de învăţătorul Beldie, gazetarul şcoalei, în mijlocul unui cerc de copii veseli şi drăguţi, care-şi făcea o lecţie sub privirea soarelui ce o pornise spre asfinţit.

Un şir de nuci, încă verzi, formau o aleie dela şcoală spre vârful dealului din faţă.

Pete de lumină tomnatecă jucau pe miriştea cenuşie, din care se ridicau întocmai ca fulgii de păpădie. păsărele grăbite.

Decorul, schimbă creţii de pe fruntea revizorului, care se apropie de Beldie.

— Dă repaos copiilor şi hai să ne plimbăm pe uliţă. Şi o porniră încet printre nucii bătrâni, lăsând în urmă invidia directorului care privea prin geamul dela bucătărie şi a colegului Roşescu,—reclamant şi pretendent al direcţiei,—ieşit în pragul şcolii.

Revizorul Pârjolea îşi păstră gravitatea autorităţii şi în faţa acestui intim şi superb tablou tomnatec, ce radia din toţi porii pământului.

Uitându-se fix în ochii lui Beldie, îi ordonă în şoaptă:

— D-ta să-mi spui tot ce ştii despre conflictul dintre Popescu şi Roşescu, dar ştii... fără înconjor... Să mergi deodată la ţintă. Beldie stă încurcat, când tot Pârjolea începu:

— Eşti de mult aici?

— De patru ani, îi răspunse sigur, blând şi rar, învăţătorul.

— E vechiu conflictul între ei?

— Destul de vechiu. Tot aşa i-am găsit când am venit eu, atunci însă se duşmăneau mai în ascuns. In aparenţă trăiau bine. Işi făceau chiar vizite, fiind luat şi eu de amândouă familiile.

— Şi din ce cauză s'au înăsprit lucrurile?

— Se zice că ar fi o gelozie veche a doamnei Roşescu fiindcă d-na Popescu e din acelaş sat a judeţului Roman cu Roşescu şi deci cunoştinţi şi prieteni chiar vechi, decând făceau şcoala Normală la Iaşi.

— Ei şi?

— Şi acum într'o seară, pe când doamna Popescu se întorcea

singură dela cucoana preoteasă, ar fi stat mai mult de vorbă, în liniştea înstelată a nopţii cu Roşescu, despre nişte vechi lucruri şi despre direcţia şcoalei.

— Acestea-s treburi femeieşti, încercă să devieze discuţia, Sandu Pârjolea, clipind şiret ca un vulpoi.

Crezi d-ta că aceasta-i singurul motiv?

— Nu! Credinţa mea e că adevăratul motiv, este politica. Ei au împărţit şi satul în două tabere, şi să ferească Dumnezeu, cum se urăsc şi se luptă oamenii între ei.

— Dar activitatea şcolară şi înafară de şcoală pur culturală, care dintre ei desfăşoară mai multă?

— Tot una domnule revizor. Nu fac aproape nimic. Şi ceia ce fac, e numai faţadă. Nimic temeinic şi continuu. Dealtfel eu am ajuns la convingerea că acolo, unde învăţătorii trăesc rău, satul acela e nenorocit.

Soarele se întoarsese deabinelea cu spatele spre satul B. Gălăgia copiilor plecaţi dela şcoală, amestecată cu praful răscolit de înapoerea turmelor din ţarină şi cu fumul hogiagurilor ce se lăsase ca un nor peste sat, îi făcură poftă de plecare domnului Pârjolea.

In curtea şcolii se adunase, între timp, câţiva partizani politici a directorului şi câţiva ai fostului director şi deputat, cari venise să ia parte la anchetă, nechemaţi de nimeni şi totuşi înştiinţaţi discret de ambii şefi,

O discuţie violentă între ambele tabere, atrase atenţia domnului Pârjolea, încă din timpul când discuta, printre umbrele nucilor, cu Beldie.

Revizorul era chinuit şi de o senzaţie lăuntrică, căci toată ziua, nu mâncase nimic. Işi aduse aminte şi de cele discutate cu d-l prefect asupra situaţiei dela şcoala B. iar dacă ar fi trebuit să facă dreptate, trebuia să ceară Ministerului mutarea disciplinară a celor doi învăţători dela şcoala din B. undeva prin ţinutul Durostor. Atunci ar fi fost cazul să-şi dea poate, din nou demisia, lucru ce nu-i convenea acum, când, câţiva ani îl despărţeau de pensie şi avea iluzia că ar fi putut fi un revizor pensionar,

Şi făcând un efort cerebral, găsi nimerit să-şi amâie încheerea procesului-verbal pentru altă zi, când va veni să cerceteze din nou acest... caz grav....

V. SCRIPCARU

●

ANATOL FRANCE

Istoria Oamenilor

Când tânărul prinţ Zemir, a moştenit tronul Persiei, a chemat pe toţi cărturari împărăţiei sale şi le-a spus următoarele :

—Profesorul meu Zeb îmi spunea adesea că oamenii ar greşi mai puţin dacă ar avea experienţele trecutului. Deaceea vreau ca să cunosc istoria oamenilor, iar pentru aceasta vă poruncesc să-mi scrieţi o istorie din care să nu lipsească nici o faptă ori cât ar fi de neînsemnată.

Invăţaţii au promis că vor îndeplini porunca suveranului şi ple-

când dela palat s'au apucat de lucru. După 20 de ani ei au revenit, iar în urma lor mergea un convoi de 12 cămile, ducând fiecare în spate câte cinci sute de volume. Secretarul academiei se aruncă în faţa tronului şi spune :

—Impărate, membri academiei au onoarea a vă aduce „Istoria Oamenilor" scrisă aşa după cum aţi dorit. Ea se compune din şase mii de volume şi cuprinde tot ce am putut afla despre oameni şi faptele lor.

Impăratul le-a răspuns :

—Domnilor, vă mulţumesc pentru muncă, dar sunt prea ocupat cu afacerile statului şi în afară de aceasta vedeţi că am îmbătrânit atât timp cât voi aţi lucrat. După spusele unui mare profet am ajuns la jumătatea vieţei şi chiar dacă aşi muri la cele mai adânci bătrâneţe, totuşi nu sper că aşi putea găsi timpul necesar spre a citi o istorie aşa de lungă. Vă rog să-mi faceţi un rezumat, care să poată fi citit în timpul cât mi-a mai rămas de trăit.

Savanţii au plecat şi au început din nou lucrul. Au lucrat 20 de ani după care au adus împăratului 1500 de volume încărcate pe 3 cămile.

—Stăpâne ! iată munca noastră cea nouă. Credem că nu ne-a scăpat nimic din vedere.

—Se poate ! a spus împăratul. Dar eu nu pot să citesc fiindcă sunt bătrân şi la această vârstă nu mai pot să mă ocup de aşa ceva. Mai scurtaţi istoria, dar grăbiţi-vă.

Invăţaţii au plecat şi au început să lucreze aşa de repede în cât după 10 ani au sosit din nou la împărat, aducând cu ei o tânără cămilă ce purta pe spate 500 volume.

—Stăpâne ! a spus secretarul academiei cu o voce stinsă. Vă rog să mă credeţi că de data aceasta am scris o istorie foarte scurtă.

—Dar nu suficient de scurtă. A răspuns împăratul. Eu sunt de acum la sfârşitul vieţei. Mai rezumaţi istoria dar grăbiţi-vă cât mai este timp, spre a-mi da prilejul ca înainte de a muri să cunosc istoria oamenilor.

După 5 ani, secretarul academiei apare în faţa palatului, iar de astădată sprijinindu-se de un băţ şi trăgând după el o mică cămilă în spatele căreia era o carte.

—Grăbiţi-vă i-a spus ofiţerul de serviciu.

Impăratul este pe moarte şi nu cred că ai să-i mai poţi vorbi.

Intr'adevăr impăratul se găsea pe patul de moarte. Când secretarul a intrat în camera sa, el îi aruncă o privire stinsă şi se uită lung spre cartea pe care secretarul o ţinea în mână. Deodată oftează şi spune :

—Iată că mor, fără să pot afla Istoria Oamenilor.

—Impărate ! a răspuns învăţatul care era tot aşa de bătrân şi aproape de moarte ca şi stăpânul său.

Eu am să vă spun întreaga istorie în trei cuvinte :

Oamenii s'au născut, au suferit şi au murit.

In modul acesta a putut afla împăratul Persiei Istoria Oamenilor în ultima clipă a vieţei sale.

LUDMILA FLOREA

„Albumul Invățătorilor și Invățătoarelor" din Județul Neamț

Sântem circa 600 învățători și învățătoare în județul Neamț și nu ne cunoaștem. Conferințele generale nu se mai țin și chiar de s'ar ținea, cer multă cheltnială cu deplasarea înv.

Un mijloc de a ne cunoaște e și presa, dar nu toți învățătorii din județ scriu la ziare și niciun ziar al învățătorilor nemțeni nu există. La „Avântul", doar un mănunchiu de câțiva înv. scriu și ziarul nu-i destul de răspândit.

Alt mijloc de a se cunoaște învățătorii, între dânșii, e cel al „Albumurilor", în care figurează fotografia fiecărui învățător, însoțită de biografia respectivă.

In această direcție, preoții din eparhia Hotinului ne-au luat-o înainte: Au scos un frumos Album, cu fotografiile și biografiile tuturor preoților din cuprinsul Eparhiei.

Sânt între învățători talente și asta, cred că n'o contesta nimeni, care nu-s cunoscute nimănui. Din modestia ce-i caracterizează, lucrează în colțișorul lor, tăcuți, consemnând activitatea ce-o desfășoară, în nelipsita „condică de prezență", peste ale cărei file se așterne praful uitării, urmând să fie ticsită printre celelalte condici și registre, ce formează arhiva școalei.

Statele personale sânt la Minister și nimeni nu cunoaște activitatea învățătorilor. E cunoscut, de toți, faptul că necunoscând activitatea cuiva, nu-i dai nicio considerație. Cu totul astfel stă cazul, când activitatea ți-i cunoscută și e însoțită de chipul persoanei care-a desfășurat-o.

Bazat pe cele scrise mai sus, am luat hotărârea să public, cu concursul tuturor colegilor din întregul județ, „Albumul învăț. din jud. Neamț".

In acest scop, **rog pe d-nele colege și d-nii colegi, să-mi trimeată, la adresa de mai jos, o fotografie recentă a d-lor, însoțită de biografia respectivă.** Totodată, prin mandat poștal, vor trimete și suma de 40 lei, care reprezintă costul clișeului zincografic, fiind considerată și ca acont din costul Albumului. **Primesc colaborarea oricui, la această operă, și sânt gata să mă alătur oricărei persoane, care și-ar lua această sarcină. Nimeni să nu creadă că am luat această inițiativă din dorințe meschine, ci numai din lipsa ce-am simțit a unei opere, în care să se vadă închegată activitatea înv. nemțeni.**

VICTOR SĂNDULESCU Topolița
Invățător, Grumăzești Of. Târgu-Neamț

P. S. Soții înv. vor trimete o fotografie singură, ambii pe aceeaș fot. —și numai 40 lei.

SCRISORI

Dintre numeroasele scrisori pe care le-am primit, drept răspuns la trimiterea primului număr al revistei noastre, publicăm una din ele, a d-lui Ioan Stroia, învățător Oanțu-Vaduri:

Pentru „Apostolul"

Cercetând primul număr din revista „Apostolul" și văzând programul ei, am rămas adânc mișcat și mulțumit, căci s'au găsit în fine, o mână de oameni, care înțelegând cerința vremei, au adus la îndeplinire o dorință ce o socot fără șovăire, că-i a noastră, a tuturora! Căci, toți câți suntem chemați a desțeleni de multe ori ținnturi sterpe, pentru a crește plantele cele dătătoare de rod bun, trebuie să înțelegem, că de mult avem nevoie de această revistă a noastră, care departe de amestecul nefast al politicei, apărând interesele corpului, dând câmp liber problemelor de actualitate pedagogică, cât și încercărilor literare, revista „ Apostolul" astupă un mare gol în sufletul dăscălimii, și deci, este în interesul ei, de a o sprijini, fără deosebire, atât moral cât și material, căci prin „Apostolul", ne vom ridica atât în ochii noștri, cât și a opiniei publice.

Eu doresc din tot sufletul, ca „Apostolul" constant punctelor anunțate, să păsească la faptă hotărîtă și nobilă, cu speranța că va fi înțeles de întreg corpul didactic!

In lupta vieței, sigur că se vor întâlni și obstacole, deceptii! Nu descurajați! Mulțumirea este cu atât mai mare, cu cât obstacolul a fost mai greu de trecut!... Și dacă s'ar găsi pe ici pe colo critici, nu-i sageți, ci spuneți-le într'o simțire românească, ca cel ce o reprezintă Creangă din Humulești, care într'o sinteză sarcastică și foarte cuvincioasă, le spunea:

„Unde nu-ți vine la socoteală, ia pana în mână și dă și tu altceva mai bun la iveală!...".

Deci, cu curaj, porniți la lucru!

IOAN STROIA—Oanțu

●

INFORMAȚIUNI

1. Colaboratorul nostru, d-l Vasile Gaboreanu, institutor în Piatra-N., a fost numit pe ziua de 1 Dec. 1934, în postul de inspector școlar pentru județele Neamț și C. Lung, în locul d-lui N. Teodorescu, care a rămas cu însărcinare specială.

2) La 16 Dec. a. c. se vor inaugura un numar de localuri de școli primare, din cele terminate, în prezența d-lui Ministru al Instrucțiunii Dr. C. Angelescu, a d-lui Secretar General Iuliu Valaori și a d-lui Director General P. Ghițescu.

In afară de instrucțiunile date de autoritățile școlare, îndemnăm și noi ca în acea zi colegii să pregătească o primire care să fie la înălțimea marelui nostru Ministru. Școlile pela care va trece D-l Ministru, vor fi anunțate la timp.

POŞTA REDACŢIEI

1. Din numărul de 450 de colegi din judeţ. cărora le-am trimis revista „Apostolul“ No. 1, numai două din ele ne-au fost refuzate şi anume două doamne. Ceilalţi 448 ne-au înţeles şi—putem afirma—că marea majoritate au primit-o cu mult entusiasm, dovadă numeroasele scrisori primite la redacţie. Desigur o parte din ei au primit-o cu indiferenţă—ca pe oricare revistă ce o primesc aşa din senin,—iar altă parte au primit-o din condescendenţă pentru unii din noi.

Tuturor le mulţumim şi-i asigurăm că ne vom păstra conduita ce ne-am impus-o prin programul expus.

Dacă totuşi vor mai fi unii colegi care încă nu s'au hotărît ce atitudine să ia faţă manifestării noastre, înclinând către o dezinteresare, ori chiar refuz, îi rugăm să se decidă la primirea acestui număr.

Să se ştie: cine reţine şi acest număr, îl considerăm definitiv abonat! Şi noi am fi mândri, să rămână toţi câţi le-am trimis revista, buni abonaţi.

Dacă mai sunt colegi, cari voesc să se aboneze, să ne scrie din timp. No. 1 al revistei este complect epuizat.

2. Recomandăm atenţiei cititorilor articolul d-lui Teofan Macovei, „Cercurile Culturale“. Ne unim în păreri cu D-sa şi recomandăm ca propunerile sale să fie puse în aplicare, acolo uude se poate şi cine are pregătirea s'o facă.

3. Propunerea făcută de D-l Săndulescu asupra albumului învăţătorilor din judeţ, o găsim bună, deşi greu de realizat.

Greu, din pricină că mulţi nu-şi vor trimite lucrările cerute şi când nu le ai toate, nu poţi scoate lucrarea. Avem o dovadă de acest fel: chestiunea monografiilor. Cu toate că s'au dat ordine, s'a mers chiar la şcoli, nici azi după mai bine de 2 ani—n'au sosit toate monografiile. Din 250 de şcoli, au trimis 200. Din cauza aceasta nu se poate concentra materialul pentru o lucrare ce se intenţiona să se facă. Dar când e vorba de 650 de învăţători!

Noi totuşi dorim colegului Săndulescu reuşită. Şi bine ar fi ca la această treabă să se mai ralieze câţiva colegi.

Din partea noastră va avea tot concursul.

4. Am primit de la unii colegi articole pentru revista noastră. Unele din ele le şi publicăm în acest număr. Altele le-am amânat din pricina spaţiului restrâns şi a întârzierii trimiterii. Aşa, articolul d-lui Gh. Savinescu-Cracaoani, pe care-l găsim bun, din cauză că ne-a venit târziu, nu-l putem publica în acest număr.

Am dori însă ca un număr mai mare de colegi să ia parte la discuţii asupra problemelor de învăţământ, şi educaţie, să se vină cu soluţii scoase din experienţă şi mai puţin cu teorie din cărţi. Deasemenea vom face loc tuturor articolelor care ne vor semnala piedicile ce se pun în calea desvoltării învăţământului şi culturii la sate şi oraşe. In presă, ca şi acţiune, este nevoie şi de puţin curaj. Din partea noastră, nu vor avea decât sprijin, atunci când se pun în discuţii adevăruri

5. Tot din pricina spaţiului restrâud, am suspendat pentru acest număr recenziile şi bibliografia.

L.

NOU! NOU!

A apărut în editura „Cugetarea" ultima noutate, romanul

„CEI ŞAPTE FRAŢI SIAMEZI"

de T. C. STAN

scris de un talentat tînăr, care se afirmă chiar dela început un scriitor viguros. Cartea este interesantă prin realismul ei. Din ea se desprinde un ropot de idealism şi o ţâşnire viguroasă de energie. Viaţa este o bătălie. Toţi eroii din romanul lui T. C. Stan luptă la olaltă cu facultăţile lor sufleteşti şi fizice, cu destinul, cu mediul şi cu iluziile.

Este romanul generaţiei tinere şi autorul, prin fineţa scrierii, a aluziilor ce le face, deschide ochii conducătorilor ţării şi îndrumătorilor tineretului. Se poate vedea acolo defectul şcoalei de azi, care nu pregăteşte tineretul pentru lupta în viaţă. Autorul este bine cunoscut, fiind originar din judeţul nostru, fiul d-lui inspector g-ral C. Stan, fost institutor—director în Tg. Neamţ.

CARTEA SE VINDE LA TOATE LIBRĂRIILE

Se primeşte colaborarea oricărui membru al corpului didactic primar sau secundar, precum şi a persoanelor ce sprijină cultura şi învăţământul primar. Subiectele tratate vor fi în sensul programului anunţat. Articolele vor fi scrise citeţ, pe o singură pagină, în mărimea de ¼ coală.

Pentru a se putea publica articolele într'un singur număr al revistei, nu vor fi mai lungi de 4—5 feţe. Recenziile vor fi reduse la 2 pagini. Articolele nesemnate, nu se publică.

Manuscrisele nepublicate nu vor fi înapoiate. Articolele pentru publicat, se vor trimite până la 20 ale lunii.

Comitetul de conducere al revistei, îşi ia angajamentul că va scoate revista un an, oricare ar fi riscurile.

Apelează însă la concursul colegilor înţelegători.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA REVISTEI „APOSTOLUL"
C. Luchian, revizoratul şcolar, Piatra-N.
La această adresă se vor trimite schimbul de reviste, cărţi, manuscrisele, recenziile, precum şi orice corespondenţă referitoare la redacţia şi administraţia revistei.

IMPRIMERIA JUDEŢULUI NEAMŢ